

# Драймюль — містечко німецьке...

Є таке містечко в Німеччині — Драймюль. Трохи більше за Гощу, недалеко від Одера. З мешканців району про нього, либонь ніхто і не чув. А от у мене це слово засіло в серці навіки. Як той осколок, що обріс живою тканиною, як куля, котру лишили в тілі хірурги...

...Драймюль — і це я пам'ятаю дуже добре — ми зайняли 27 березня 1945 року. Увійшли на світанку, розташувались. Що дивно: кінець війни, все в руїнах, у вогні, а містечко стоїть собі і стоїть. Навіть диму чи джеж не видно. І це при тому, що кілька разів воно переходило із рук в руки.

Я тоді був рядовим і в складі роти зв'язку обслуговував штаб нашого 1132-го полку, що розмістився на першому поверсі одного із будинків в центрі.

Штаб внизу і ми, обслуга, теж. Як і належить, з повним комплектом радіостандії: живлення — стукіт кулемета. Зирк у

в одній упаковці, власне рація — в іншій.

Дні на початку весни хоч і подовшали, та не настільки, щоб їх можна було сприймати всерйоз. Тож не встигли по-справжньому розім'ятися, освоїтися, як стемніло.

Слід сказати що як тільки ми увірвалися в Драймюль, то відразу зайняли оборону: хоч «Гітлер і капут», як кажуть, та все ж ще огризався шалено. Особливо частини СС, які чорним воронням мундирів вкривали сусідні позиції.

Так от, настала ніч. І мене на посту біля рації замінив напарник Грицько Шепелев. У нас з ним була домовленість: Грицько спить — я чергую, я відпочиваю — Грицько на чатах.

За день так набігався, що відразу й заснув. Пам'ятаю, снилось щось кольорове, червоно-зелене. Затим — відключився вже повністю.

Розбудив мене глухий стукіт кулемета. Зирк у

вікно — сіріє. Придивився пильніше — весь двір перед будинком чорніє від есесівської уніформи.

Чесно скажу: злякався я дуже. «Як схоплять. — подумалось, — не пожаліють: СС же». Тож хутчій підхопив коробки з рацією, автомат — і наверх, наверх... Опам'ятався аж на горіщі, що розплющилось між черепицею даху і четвертим поверхом. Затим почав прикидати-аналізувати: штабу немає, це точно. Грицька-напарника — теж. Значить, як я спав, гітлерівці зненацька контратакували і зайняли місто, а наші поспіхом відступили. Однак чому ж мене не розбудив Шепелев?

Виглянув у слухове вікно — лишенько, німецькі позиції, як на долоні: траншеї, бліндажі, піхота... Повернувся, відступив на кілька кроків і зачепився чоботом за рацію. Рація! Досить лишень надіти навушники та ввімкнути, і налагодиться зв'язок зі штабом.

Нашим штабом!

Так і зробив. Хоча коли чаклував над передавачем та говорив, слова застрявали у горлі, зуби цокотіли, голос хрипів...

Втім, це швидко пройшло. А після того, як почав корегувати по радію вогонь наших батарей, і снаряди та міни стали лягати точнісінько в ціль, настрої взагалі покращав. От тільки що допомогло тоді — страх, відчай, бажання швидше почути своїх, — так до цього часу і не збагну. Тим більше, що корегував вогонь я вперше в житті.

...Ворога з міста вибили швидко: через кілька годин після радіонаводки мене вже обіймав комбат; поруч перегукувались регулювальниці, проносились «вілдіси», «студебекери», йшла піхота...

Ще через тиждень (ми тоді якраз форсували Одер) прибів посильний і сказав, що мене викликають в штаб полку. Йшов і не відав: в чому ж справа? А причина ви-

явилась вагомою: командир полку власноручно прикріпив до моєї гімнастерки орден Червоної Зірки. «За те, що не розгубився», — мовив.

Мушу сказати: не думав я тоді, що здійснюю якесь героїство там чи подвиг. Просто спрацював інстинкт самозбереження: наверх, наверх... Це вже потім обмізкував все і почав діяти згідно наказу зі штабу. Мовляв, перенесіть вогонь вглиб, так тримати, швидкий вогонь... Але на війні, як на війні: заробив — отримуй!

Стосовно мого напарника Шепелева, то його потім судив військовий трибунал. Який був час, таким став і вирок: Грицька розстріляли. Пам'ятаю і текст, що зачитувався перед строем: «За самовольне отлучення с поля боя, оставление в беде товарища и военного имущества...».

На війні, як на війні: є тут і страх, і героїзм, і підлість. Втім, так воно, певно, і повинно бути: воюють же живі люди...

**Ілля КРИВОШЕЄВ**

житель с. Гоща, ветеран Великої Вітчизняної війни,